

Socialnämnden

Plats och tid	Kommunkontoret Strömsund, sammanträdesrum Almen, kl. 8.15 – 15.30		
Beslutande	Karin Näsmark (S), ordförande Marie Gabrielsson (S) Deanne Edin (S) Kent Wassdahl (S) Mona Olofsson (V) Åse Ehnberg (M) Eva Sjölander (M), information §§ 17-27 Ingrid Nilsson (S), tjänstgörande ersättare Anna Ling (S), tjänstgörande ersättare Inga-Brith Nilsson (C), tjänstgörande ersättare Sara Edvardsson (S), tjänstgörande ersättare		
Övriga närvarande	Annika Stedt, sekreterare Aki Järvinen, socialchef Gudrun Öjbrandt, verksamhetscontroller, § 19, §§ 22-26		
Utses att justera	Åse Ehnberg		
Justeringens plats och tid	Kommunhuset, vård- och socialförvaltningen, 2017-03-02		
Underskrifter	Sekreterare	.....	Paragraferna 17 – 30
		Annika Stedt	
	Ordförande	.....	
		Karin Näsmark	
	Justerare	.....	
		Åse Ehnberg	

ANSLAG/BEVIS A

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag

Organ	Socialnämnden		
Sammanträdesdatum	2017-02-23		
Datum då anslag sätts upp	2017-03-02	Datum då anslag tas ned	2017-03-24
Förvaringsplats för protokollet	Vård- och socialförvaltningen		
Underskrift	..... Annika Stedt		

§ 17

Godkännande av föredragningslista

Socialnämnden beslutar att godkänna föredragningslistan.

_____

---

§ 18

Dnr 2015.38

700

Uppföljning av inriktnings- och effektmål 2016

Uppföljning av socialnämndens inriktning- och effektmål för 2016 redovisas.

Beredning

AU § 10/2017

Yrkande

Ordföranden yrkar att arbetsutskottet tar del av och godkänner uppföljningen.

Socialnämndens beslut

Tar del av och godkänner uppföljningen, bilaga.

_____

Beslutsexpediering
Kommunfullmäktige

---

§ 19

Dnr 2017.24

700

Internkontrollplan 2017

Socialnämnden ska årligen besluta om en internkontrollplan. Syftet är att säkerställa att socialnämnden upprätthåller en tillfredsställande intern kontroll när det gäller processer som är viktiga för de verksamheter som nämnden ansvarar för.

Beredning

AU § 12/2017

Yrkande

Ordföranden yrkar att socialnämnden beslutar enligt arbetsutskottets förslag till beslut.

Socialnämndens beslut

1. Internkontrollplan för 2017 fastställs enligt bilaga.
2. Process om beredskapsorganisation för distriktsköterskor ska kvarstå för internkontroll med rapportering i november.

Beslutsexpediering

Vård- och socialförvaltningen

---

§ 20

Dnr 2015.38

700

Godkännande av bokslut 2016

Redovisning lämnas över bokslut för 2016. Bokslut per 31 december är - 4,9 mnkr.

Inom äldreomsorgen har årets lönesatsningar och löneökningar om ca 5 mnkr effektiviserats bort. Detta har tillsammans med statsbidrag för en förstärkt bemanning resulterat i ett underskott på ca -1 mnkr för äldreomsorgen.

Förvaltningens underskott kan till största del hänföras till ökade kostnader inom individ och familjeomsorgen där placeringar inom barn och familj skapat ett underskott om ca -1,5 mnkr.

Inom omsorgen om funktionsnedsatta har ökade kostnader för personlig assistans samt elevhemsplaceringar genererat ett underskott om ca -3,4 mnkr.

Beredning

AU § 14/2016

Yrkande

Ordföranden yrkar att socialnämnden beslutar enligt arbetsutskottets förslag till beslut.

Socialnämndens beslut

Tar del av och godkänner bokslut för 2016 enligt bilaga.

_____

§ 21

Dnr 2015.199

772

Yttrande över Hjälpmedelspolicy

Kommunstyrelsen har begärt yttrande från socialnämnden senast den 14 mars 2017 om Hjälpmedelspolicy samt tillhörande dokumentation som inkommit för beslut från Region Jämtland Härjedalen.

Hjälpmedelspolicyen beskriver synsätt och viljeinriktning för hjälpmedelsförsörjningen i Jämtlands län. Policyen gäller alla verksamheter som hanterar hjälpmedel inom, eller i samverkan med, Region Jämtland Härjedalen och/eller kommunerna. Policyen avser personliga hjälpmedel under såväl gemensamma nämndens som övriga verksamheters ansvar. Den utgår från den av riksdagen beslutade etiska plattformen som i hjälpmedels-sammanhang belyser hur prioriteringar kan ske.

Sociala vård- och omsorgsgruppen, SVOM, beslutade den 16 december 2016 § 51 att rekommendera Region Jämtland Härjedalens och länets kommuners fullmäktige besluta att;

1. anta hjälpmedelspolicy,
2. anta dokumentet "Definitioner och direktiv inom hjälpmedelsverksamheten", inklusive avgifter,
3. dokumentet "Sortimentsöversyn" upphör att gälla,
4. gemensamma nämndens reglemente ändras genom att ett nytt stycke med följande lydelse läggs in efter tredje stycket under punkten 1, uppgifter "Nämnden får besluta om vilka hjälpmedel som ska finnas och till vilken hjälpmedelsgrupp det ska höra".

Beredning

AU § 15/2017

Yrkande

Ordföranden yrkar att socialnämnden beslutar enligt arbetsutskottets förslag till beslut.

---

§ 21 (forts.)

Socialnämndens beslut

1. Socialnämnden föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt rekommendation från Sociala vård- och omsorgsgruppen, SVOM:
  - anta hjälpmedelspolicy,
  - anta dokumentet "Definitioner och direktiv inom hjälpmedelsverksamheten", inklusive avgifter,
  - dokumentet "Sortimentsöversyn" upphör att gälla,
  - gemensamma nämndens reglemente ändras genom att ett nytt stycke med följande lydelse läggs in efter tredje stycket under punkten 1, uppgifter *"Nämnden får besluta om vilka hjälpmedel som ska finnas och till vilken hjälpmedelsgrupp det ska höra"*.
2. Yttrande lämnas till kommunstyrelsen enligt upprättat förslag, bilaga.

_____
Beslutsexpediering
Kommunfullmäktige

§ 22

Dnr 2015.16

739

Program för stöd till anhöriga 2017-2019

Förslag till ny plan för stöd till anhöriga presenterades vid arbetsutskottets sammanträde den 10 augusti 2016 § 61. Arbetsutskottet beslutade att återremittera ärendet till arbetsutskottets sammanträde den 6 september 2016 och gav vård- och socialförvaltningen i uppdrag att komma med omarbetat förslag till plan för stöd till anhöriga.

Vid sammanträdet den 6 september 2016 § 73 presenterades arbetsmaterialet. Arbetsutskottet beslutade att ärendet skulle återremitteras till arbetsutskottets sammanträde den 5 oktober.

Vid arbetsutskottets sammanträde den 5 oktober 2016 § 83 beslutades att ärendet skulle behandlas vid arbetsutskottets sammanträde den 9 november 2016.

Vid arbetsutskottets sammanträde den 9 november 2016 § 94 beslutades att ärendet skulle behandlas vid arbetsutskottet sammanträde den 7 december.

Vid arbetsutskottets sammanträde den 7 december 2016 § 109 beslutades att ge vård och socialförvaltningen i uppdrag att återkomma med nytt förslag till plan för stöd till anhöriga till arbetsutskottets sammanträde den 8 februari 2017.

Vård och socialförvaltningen har nu upprättat förslag till reviderad plan för stöd till anhöriga samt förslag till handlingsplan 2016-2017.

Med tanke på kommunens riktlinjer för styrande dokument föreslås planen att byta benämning till program för stöd till anhöriga. Programmet föreslås gälla under perioden 2017-2019.

Beredning

AU § 18/2017

Yrkande

Ordföranden yrkar att socialnämnden beslutar enligt arbetsutskottets förslag till beslut.

---

§ 22 (forts.)

Socialnämndens beslut

1. Ändra planens benämning till program.
2. Godkänna och fastställa upprättat program för stöd till anhöriga för perioden 2017-2019, bilaga.
3. Uppdra till vård- och socialförvaltningen att årligen upprätta förslag till handlingsplan för stöd till anhöriga.
4. Godkänna och fastställa upprättad handlingsplan för 2017, bilaga.
5. Uppföljning ska ske av att insatser enligt handlingsplanens samtliga aktiviteter har genomförts.

_____

Beslutsexpediering

Vård- och socialförvaltningen

§ 23

Dnr 2016.186

700

Revisionsrapport - Specialdestinerade statsbidrag

PwC har på uppdrag av kommunens revisorer genomfört en granskning avseende specialdestinerade statsbidrag. Kommunens revisorer vill ha socialnämndens yttrande över granskningens resultat senast den 15 mars 2017.

I syfte att utveckla verksamheten rekommenderar revisorerna följande:

- Gällande redovisning av flyktingverksamheten måste det säkerställas att över- och underskott inte balanseras mellan åren.
- Analyserna avseende förutsättningar för att ta emot bidrag kan struktureras och dokumenteras på ett tydligare sätt.
- Rutiner för ansökningar/återsökningar, utöver bidrag från Migrationsverket kan dokumenteras i större utsträckning.
- Den manuella bevakningen/uppföljningen av återsökta bidrag kan utvecklas.

Beredning

AU § 19/2017

Yrkande

Ordföranden yrkar att socialnämnden beslutar enligt arbetsutskottets förslag till beslut.

Socialnämndens beslut

1. Yttrande lämnas till kommunens revisorer enligt vård- och socialförvaltningens förslag, bilaga.
2. Uppdra till vård- och socialförvaltningen att se över rutin för dokumentation av beslut och analyser för ansökan om statliga specialdestinerade uppdrag.

Beslutsexpediering

Kommunens revisorer
Vård- och socialförvaltningen

§ 24

Dnr 2017.36

700

Verksamhetsredovisning hemtjänst och särskilt boende 2016

Redovisning lämnas över det gångna årets verksamhet inom hemtjänst och särskilt boende om

- årets händelser i stort
- personal, bemanning och kompetens
- kvalitet
- mål och resultat, undersökningar, öppna jämförelser
- ekonomiskt utfall
- framtiden och utvecklingsbehov.

Förslag till beslut

Socialnämnden tar del av redovisningen.

Yrkande

Ordföranden yrkar att socialnämnden beslutar att godkänna och ta del av redovisningen.

Socialnämndens beslut

Tar del av och godkänner redovisningen, bilaga.

---

§ 25

Dnr 2016.90

700

Rapportering till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) och till kommunens revisorer enligt 16 kap. 6 f socialtjänstlagen av ej verkställda beslut enligt 4 kap. 1 § SoL samt enligt 28 f-g §§ lag om stöd och service till vissa funktionshindrade av ej verkställda beslut enligt 9 § LSS

Rapportering av ej verkställda beslut kvartal 4, 2016 skall ske till IVO och kommunens revisorer. Kvartalsrapport har skickats till IVO via elektronisk länk.

Förslag till beslut

Upprättad kvartalsrapport till IVO godkänns och rapport lämnas till kommunens revisorer enligt bilaga.

Yrkande

Ordföranden yrkar att socialnämnden beslutar enligt förslag till beslut.

Socialnämndens beslut

Upprättad kvartalsrapport till IVO godkänns och rapport lämnas till kommunens revisorer enligt bilaga.

_____

Beslutsexpediering

Kommunens revisorer

§ 26

Dnr 2016.90

700

Rapportering till kommunfullmäktige enligt 16 kap. 6 f socialtjänstlagen av ej verkställda beslut enligt 4 kap. 1 § SoL samt enligt 28 f-g lag om stöd och service till vissa funktionshindrade av ej verkställda beslut enligt 9 § LSS

Rapportering av ej verkställda beslut kvartal 4, 2016 skall ske till kommunfullmäktige.

Förslag till beslut

Upprättad kvartalsrapport lämnas till kommunfullmäktige enligt bilaga.

Yrkande

Ordföranden yrkar att socialnämnden beslutar enligt förslag till beslut.

Socialnämndens beslut

Upprättad kvartalsrapport lämnas till kommunfullmäktige enligt bilaga.

Beslutsexpediering
Kommunfullmäktige

§ 27

Aktuell information

Socialstyrelsens besök 22 och 23 februari 2017:

- Uppföljning stimulansmedel ÄO.
- Intervjuer enhetschefer och personal.
- Intervjuer med brukare.
- Besöker förvaltningschef samt Granbackens särskilda boende och Hammerdals hemtjänst den 23 februari.

BUI, Bestämmelser för arbetstagare i utbildnings- och introduktionsanställning

Introduktionsanställningar skall förhandlas lokalt.

Personalförsörjning

Kommunens personalförsörjningsgrupp arbetar vidare parallellt med vård- och socialförvaltningen.

Arbetsmiljöverket återbesök början av april

Uppföljning av socialsekreterarnas arbetsmiljö.

TNE - Tillnyktringsenheten

Diskussioner förs i länet om vem som har ansvar för tillnyktring, regionen eller kommunen.

Spridningskonferens Östersund 26 januari 2017, Mobilisering mot droger

Ordförande Karin Näsmark, vice ordförande Åse Ehnberg och ledamoten Kent Wassdahl deltog vid konferensen.

Sedan 2006 pågår en mobilisering mot tobak, illegala droger och brottslighet i regionen. Initiativtagare är Region Jämtland Härjedalen, länets kommuner, Polisen, Länsstyrelsen och frivilliga/idéburna organisationer.

§ 28

Beslut enligt socialnämndens delegationslista

Vård och socialförvaltningens delegationsbeslut för januari 2017.
redovisas.

Socialnämndens beslut

Delegeringsbesluten läggs till handlingarna.

---

§ 29

Delgivningar

- 1 Datainspektionens meddelande den 12 december 2016, Äldreboende får övervaka korridor.
  - 2 Datainspektionens meddelande den 19 december 2016, Glasklart läge för drönare.
  - 3 Datainspektionens meddelande den 20 december 2016, Region Jönköping sprider journaluppgifter på ett otillåtet sätt.
  - 4 Datainspektionens meddelande den 21 december 2016, Datainspektionen kräver att SCB-undersökning upphör.
  - 5 Datainspektionens meddelande den 23 januari 2017, Nya utbildningar med fokus på dataskyddsförordningen.
  - 6 Datainspektionens meddelande den 27 januari 2017, Villkorat ja till utökad uppdrag för Datainspektionen.
  - 7 Datainspektionens meddelande den 27 januari 2017, Läs mer om dataskyddsförordningen.
  - 8 Datainspektionens meddelande den 31 januari 2017, Fel samla in känsliga uppgifter om barn.
  - 9 Meddelande den 22 december 2016 från Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd, MFoF den 22 december 2016 om utredning när barn kommit till genom assisterad befruktning av ensamstående kvinnor.
  - 10 Kommunala pensionärsrådets protokoll den 13 december 2016.
- Dnr 2016.32   751
- 11 Beslut från Inspektionen för vård och omsorg, IVO, från tillsyn Sörgård HVB, Strömsund.
  - 12 Tack från NÄVA för bidrag från stiftelsen Erik Hansson och Hans Isaksson.

§ 29 (forts.)

Socialnämndens beslut

Delgivningarna läggs till handlingarna.

_____

§ 30

Anmälan av arbetsutskottets delegeringsbeslut vid sammanträde den 8 februari 2017

Socialnämndens beslut

Delegeringsbesluten läggs till handlingarna.

_____

Inriktningsmål från Kommunfullmäktige	Effektmål från socialnämnden		
Inriktningsmål 2016-2017	Effektmål 2016	Resultat 2016	Nivå
1. Fortsatt god ekonomisk hushållning/Respektive verksamhetsnämnd analyserar resursfördelningen inom sitt ansvarsområde	1.1 Kostnaden per kvinna och man inom hemtjänsten i kommunen ska minska i förhållande till kostnaden 2015.	<p>Finns ännu inget aktuellare mätvärde:</p> <p>2014: 336 tkr i kommunen - 257 tkr i liknande kommuner</p> <p>2015: 355 tkr i kommunen -292 tkr i liknande kommuner</p> <p>2016: Presenteras i juni 2017</p>	
Analys och kommentar: 2016: Presenteras i juni 2017			
2. Kvinnors/män förmåga till egen försörjning ska stärkas	2.1 Andelen personer som är långvarigt beroende av ekonomiskt bistånd ska minska i förhållande till 2015.	<p>2014 var 25,6 % beroende av långvarigt ekonomiskt bistånd</p> <p>2015 var 21,6 % beroende av långvarigt ekonomiskt bistånd</p> <p>2016: var 19,8 % beroende av långvarigt ekonomiskt bistånd</p>	Uppnått
Analys och kommentar: Resultat 2016 visar andelen- av de som uppbar ekonomiskt bistånd under 2015 - som var långvarigt beroende. Andelen har minskat med 1,8 procentenheter sedan 2014. Det är inte möjligt att redovisa skillnader mellan könen, eftersom det inte finns könsuppdelad statistik.			

<p>2. Kvinnors/män förmåga till egen försörjning ska stärkas</p>	<p>2.2 Kvinnor och män med missbruk som avslutas helt inom vuxenheten ska inte återaktualiseras inom ett år</p>	<p>2015: Sju män och en kvinna avslutades helt inom vuxenheten under 2014. Ingen av dessa återaktualiserades under 2015</p> <p>2016: Fyra män och två kvinnor avslutades helt under 2015. Två män återkom inom ett år. Tre män och en kvinna återkom inte.</p>	<p>Inte uppnått</p>
<p>Analys och kommentar: Med avslutades helt menas att det inte finns någon pågående utredning kring missbruk och att det inte heller finns någon pågående insats för problem som är relaterade till missbruket. En av de män som inte återkom avled under året och en flyttade från vår kommun.</p>			
<p>3. Varje verksamhetsnämnd ska ta ansvar för genomförandet av folkhälsoprogrammet</p>	<p>3.1 Varje kvinna och man i särskilt boende ska stimuleras till utevistelse vid minst ett tillfälle i veckan under hela året.</p>	<p>Kvinnor har i medeltal fått erbjudande om utevistelse 70 % av veckorna (mätning april= 17 %, augusti= 60 %).</p> <p>Män har i medeltal fått erbjudande om utevistelse 70 % av veckorna (mätning april= 20 %, augusti 65 %).</p>	<p>Inte uppnått</p>
<p>Analys och kommentar: Tre mätningar har skett under året. Resultatet har förbättrats för varje mättillfälle. Den aktuella mätningen i december omfattar 152 personer, 99 kvinnor och 53 män. Bortfallet i antal jämfört med boendeplatser (174) beror bland annat på sjukhusvister samt in- och utflyttning under mätperioden. Vissa delar i dokumentationen av erbjudanden kan fortfarande förbättras. Kommentarer om varför erbjudande inte getts är t ex vård i livet slut, sjukhusvistelse. Kommentarer om nej tack till erbjudande om utevistelse handlar främst om vårdtagarens eget mående, t ex "trött, inte upplagd, inte idag, känner sig frusen, vill inte" etc. För 2017 är målet formulerat något annorlunda och uppföljningen blir förhoppningsvis mer träffsäker i förhållande till den enskildes eget önskemål om utevistelse.</p>			

<p>4. Vårdtagares/brukares inflytande över sin vardag ska öka</p>	<p>4.1 Andelen kvinnor och män som är ganska/mycket nöjda med sin hemtjänst ska uppgå till minst 95 %</p>	<p>2015: Andelen nöjda brukare 89 % - bland de 50 % mittersta.</p> <p>2016: Andelen nöjda brukare: kvinnor 90 %, män 89 %. Riket: kvinnor 89 %, män 90 %</p>	<p>Inte uppnått</p>
<p>Analys och kommentar: Resultatet kommer från enkäten "Vad tycker de äldre om äldreomsorgen?" som Socialstyrelsen riktar till alla kvinnor och män över 65 år med hemtjänst. Snittet i riket är 89 %, Strömsund ligger bland de 50 % mittersta bland landets kommuner.</p>			
<p>4. Vårdtagares/brukares inflytande över sin vardag ska öka</p>	<p>4.2 Andelen kvinnor och män som är ganska/mycket nöjda med sitt särskilda boende ska uppgå till minst 85 %</p>	<p>2015: Andelen nöjda brukare 78 % - bland de 25 % sämsta</p> <p>2016: Andel som svarat positivt: kvinnor 85 %, män 96 %. Riket: kvinnor 83 %, män 82 %.</p>	<p>Uppnått</p>
<p>Analys och kommentar: Resultatet kommer från enkäten "Vad tycker de äldre om äldreomsorgen?" som socialstyrelsen riktar till alla kvinnor och män i särskilt boende. Svarefrekvensen var totalt 54 % varav 34 % av kvinnorna och 27 % av männen besvarat enkäten själv eller tillsammans med någon annan och övriga (66 % respektive 73 %) besvarats enbart av annan.</p>			
<p>4. Vårdtagares/brukares inflytande över sin vardag ska öka</p>	<p>4.3 Andelen kvinnor och män som i enkät svarat positivt på frågan "Brukar personalen ta hänsyn till dina åsikter och önskemål om hur hjälpen ska utföras?" ska uppgå till</p>	<p>Hemtjänsten 2015: Andelen som svarat positivt 82 % i kommunen – 87 % i riket.</p> <p>Hemtjänsten 2016: Andel som svarat positivt: kvinnor 77 %, män 85 %. Riket: kvinnor 87 %, män 87 %.</p>	<p>Inte uppnått</p>

	90 % bland hemtjänstmottagare 90 % bland personer bosatta i särskilt boende	Särskilt boende 2015: Andel som svarat positivt 81 % i kommunen - 79 % i riket. Särskilt boende 2016: Andel som svarat positivt: kvinnor 70 %, män 95 %. Riket: kvinnor 80 %, män 79 %.	Inte uppnått för kvinnor, uppnått för män
<p>Analys och kommentar: Hemtjänst. Resultatet kommer från enkäten "Vad tycker de äldre om äldreomsorgen?" som Socialstyrelsen riktar till alla kvinnor och män över 65 år med hemtjänst. Inom hemtjänsten var svarsfrekvensen 65 %. Samtliga hade besvarat enkäten själv eller tillsammans med någon annan.</p> <p>Särskilt boende. Resultatet kommer från enkäten "Vad tycker de äldre om äldreomsorgen?" som socialstyrelsen riktar till alla kvinnor och män i särskilt boende. Svarsfrekvensen var totalt 54 % varav 34 % av kvinnorna och 27 % av männen besvarat enkäten själv eller tillsammans med någon annan och övriga (66 % respektive 73 %) besvarats enbart av annan.</p>			
4. Vårdtagares/brukares inflytande över sin vardag ska öka	4.4 Av de kvinnor och män som utifrån ett hemsjukvårdsbehov haft kontakt med arbetsterapeut ska 80 % av kvinnor och män ha ett individuellt formulerat mål i hälsoplanen	2016: Uppföljning av perioden 160101-160630. Resultat 43% 363 kvinnor och män har haft kontakt med arbetsterapeut. 157 personer har ett individuellt formulerat mål i hälsoplanen. Kvinnor 99 st, 63% Män 58 st, 37% Uppföljning av perioden 160101-161231 Resultat 47% 546 kvinnor och män som haft kontakt med arbetsterapeut.	Inte uppnått

		<p>264 personer har ett eller flera individuellt formulerade mål i hälsoplanen. Kvinnor: 165 st 62,5 % Män: 99 st 37,5%</p>	
<p>Analys och kommentar: Resultatet baseras på sökning i procapita under sökordet hälsoplan – mål, i kombination med inlämnad HSL-statistik för första och andra halvåret. Efter första halvårets resultat valdes att fokusera på helår pga. många patientärenden löper över lång tid och en halvårsredovisning ger då inte en rättvisande bild.</p> <p>Det låga resultatet beror framförallt på fyra faktorer.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Journalen är sammanhållen vilket gör att dokumenterad målsättning gäller för flera yrkesgrupper men blir inte sökbar för en yrkesgrupp annat än med journalgranskning. 2. Journaler dokumenteras frekvent med gemensamma anteckningar och hänvisning från andra yrkesgrupper för att minska dubbeldokumentation. 3. Insatser kan vara av mer arbetsteknisk art, t. ex vid palliativ vård och då saknas individuellt formulerat mål. 4. Vid mindre komplexa behov och insatser dokumenteras målsättningen direkt under ordination där också sökordet mål finns, ej i hälsoplanen. <p>Enda möjligheten till en total bild är journalgranskning och där saknas bra journalgranskningsmodeller för kommunal hemsjukvård nationellt. Efter det planerade införandet av KVÅ 2018 kommer vi på ett lättare sätt att kunna följa insatser i journaler.</p>			
<p>4. Vårdtagares/brukares inflytande över sin vardag ska öka</p>	<p>4.5 Av de kvinnor och män som utifrån ett hemsjukvårdsbehov haft kontakt med fysioterapeut/sjukgymnast ska 80 % av kvinnor och män ha ett individuellt formulerat mål i hälsoplanen</p>	<p>2016: Uppföljning av perioden 160101-160630. Resultat 18%</p> <p>211 kvinnor och män har haft kontakt med fysioterapeut/sjukgymnast. 37 personer har ett individuellt formulerat mål i hälsoplanen.</p>	<p>Inte uppnått</p>

		<p><i>Kvinnor 21st, 57%</i> <i>Män 16st, 43%</i></p> <p><i>Uppföljning av perioden 160101-161231:</i> <i>Reslutat 37%</i></p> <p><i>380 kvinnor och män har haft kontakt med fysioterapeut/Sjukgymnast.</i> <i>139 personer har ett individuellt formulerat mål i hälsoplanen</i> <i>Kvinnor 78st 56%</i> <i>Män 61st 44%</i></p>	
<p>Analys och kommentar:Resultatet baseras på sökning i procapita under sökordet hälsoplan – mål, i kombination med inlämnad HSL-statistik för första och andra halvåret. Efter första halvårets resultat valdes att fokusera på helår pga. många patientärenden löper över lång tid och en halvårsredovisning ger då inte en rättvisande bild.</p> <p>Det låga resultatet beror framförallt på fyra faktorer.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Journalen är sammanhållen vilket gör att dokumenterad målsättning gäller för flera yrkesgrupper men blir inte sökbar för en yrkesgrupp annat än med journalgranskning. 2. Journaler dokumenteras frekvent med gemensamma anteckningar och hänvisning från andra yrkesgrupper för att minska dubbeldokumentation. 3. Insatser kan vara av mer arbetsteknisk art, t. ex vid palliativ vård och då saknas individuellt formulerat mål. 4. Vid mindre komplexa behov och insatser dokumenteras målsättningen direkt under ordination där också sökordet mål finns, ej i hälsoplanen. <p>Enda möjligheten till en total bild är journalgranskning och där saknas bra journalgranskningsmodeller för kommunal hemsjukvård nationellt. Efter det planerade införandet av KVÅ 2018 kommer vi på ett lättare sätt att kunna följa insatser i journaler.</p>			

Inriktningsmål från socialnämnden			
Inriktningsmål	Effekt mål	Resultat 2016	Nivå
5. Fortsatt kvalitetsutveckling	<p>5.1 Ökad kvalitet ur den enskildes perspektiv vad gäller att själv få välja tid för uppstigning respektive nattvila.</p> <p>Kvinnor och män vid kommunens särskilda boenden ska alltid eller oftast ha möjlighet att påverka vilka tider de ska gå och lägga sig och när de ska gå upp på morgonen.</p>	<p><i>Andel enheter där de äldre alltid/oftast har möjlighet att påverka vid vilka tider de ska gå och lägga sig. Kommunen 100 %. Riket 98 %.</i></p> <p><i>Andel enheter där de äldre alltid/oftast har möjlighet att påverka vid vilka tider de ska gå upp på morgonen. Kommunen 100 %. Riket 97 %.</i></p>	Uppnått
<p>Analys och kommentar: Resultatet är hämtat från nyckeltalssamling om kvalitetsaspekter i särskilt boende och ingår i kommunens kvalitet i korthet, KKik, som en delfråga i mått 23. Resultatet inhämtas på enhetsnivå (inte individ) och kan därför inte redovisas könsuppdelat. Det finns en hög medvetenhet inom verksamheterna om vikten av lyhördhet och respekt för den enskildes vilja och delaktighet.</p>			
6. Det är god tillgänglighet till verksamheter och tjänster	<p>6.1 Handläggningstiden i snitt (dagar) för att få ekonomiskt bistånd vid nybesök ska inte överskrida 10 dagar för kvinnor och män.</p>	<p><i>2014: genomsnittlig handläggningstid för ekonomiskt bistånd 4 dagar i kommunen – bland de 25 % bästa</i></p> <p><i>2015: genomsnittlig handläggningstid för ekonomiskt bistånd 10 dagar i kommunen – bland de 25 % bästa</i></p> <p><i>2016: genomsnittlig handläggningstid för</i></p>	Inte uppnått

		<i>ekonomiskt bistånd 16 dagar i kommunen – bland de 50 % mittersta</i>	
<p>Analys och kommentar: Totala antalet personer som ingår i undersökningen är 43, varav 21 kvinnor och 22 män. Medelvärde var 18 dagar för kvinnor och 13 för män. Andel som fick vänta längre än 14 dagar var 48 % för kvinnor och 36 % för män. Anledningar till skillnad i väntetid kan vara att ansökningar inte var korrekt ifyllda och behövde kompletteras eller att verifikat för kostnader inte fanns med vid besöket. Det kan även ta längre tid att fatta beslut om det behövs en mer utförlig ekonomiutredning utifrån den enskildes situation. Ökningen av den genomsnittliga handläggningstiden kan hänföras till att det under 2016 funnits vakanta tjänster i Ifo's ekonomigrupp och att de handläggare som anställts behövt introduktion för att komma upp i normal ärendemängd.</p>			
<p>7. Verksamheten bedrivs så att det är tryggt och säkert och att det är rättssäkert i myndighetsutövningen</p>	<p>7.1 Antalet olika personal som en hemtjänstmottagare som mest möter under 14 dagar skall i genomsnitt uppgå till högst 12 personer.</p>	<p>2015: <i>en hemtjänstmottagare möter i genomsnitt 14 olika personer</i></p> <p>2016: <i>kvinnor möte i snitt 15st personal medan män möter i snitt 16. Medel i riket är 15 för båda könen.</i></p>	<p>Inte uppnått</p>
<p>Analys och kommentar: Resultaten hämtas från KKiK och omfattar kvinnor och män över 65 år som har två eller fler besök per dag från hemtjänsten under 14 dagar mellan kl 7:00-22:00. Då all planering av hemtjänstens arbete i kommunen görs manuellt är det mycket svårt för chefer och personal att få en överblick när det gäller kontinuitet. I det stödsystem för planering av schema som är under utvärdering finns hjälpmedel för att nå en högre grad av kontinuitet.</p>			
<p>7. Verksamheten bedrivs så att det är tryggt och säkert</p>	<p>7.2 Kvinnor och män bosatta i särskilt boende får sin omvårdnad av ett begränsat</p>	<p>2015: <i>Medeltal för kvinnor = 12. Medeltal för män = 12.</i></p>	<p>Uppnått</p>

	antal vårdpersonal, dvs. i genomsnitt högst 12 personer under 14 dagar eller högst 50 % av den totala personalgruppen som arbetat under 14 dagar.	<p><i>Medeltal för 60 % av den totala personalgruppen som arbetat under 14 dagar = 21 personer</i></p> <p>2016: <i>Medeltal för kvinnor = 12.</i> <i>Medeltal för män = 12.</i> <i>Medeltal för 50 % av den totala personalgruppen som arbetat under 14 dagar = 14 personer</i></p>	
Analys och kommentar: Målet är uppnått.			
7. Verksamheten bedrivs så att det är tryggt och säkert	7.3 Kvinnor och män i grupp- eller serviceboende enligt LSS ska inte bli utsatta för våld och hot om våld.	<p>2015: <i>Andel boendeplatser där hot eller våld mot brukare inte förekommit på boendet under de sex senaste månaderna, uppgick till 51 %</i></p> <p>2016: <i>Andel boendeplatser där hot eller våld mot brukare inte förekommit på boendet under de sex senaste månaderna, uppgick till 89 %</i></p>	Inte uppnått
Analys och kommentar: det finns 45 boendeplatser i kommunen fördelade på 7 olika boenden. Under första kvartalet var det en incident på ett boende med 5 brukare, vilket innebär att hot eller våld i boendet inte förekommit för övriga 40 (89 %).			

Sammanställd redovisning till socialnämnden en gång per år i februari för föregående år.

Process (rutin/system)	Kontrollmoment	Kontrollansvar	Frekvens	Metod	Rapportering till	Väsentl / risk
Uppföljning av nämndens beslut	Genomgång av beslut tagna i arbetsutskott och nämnd	Nämndssekreterare	4 ggr/år	Genomgång av protokoll/bilagor oktober-december januari-mars april-juni juli-september	Arbetsutskott Mars Juni September December	5
Ekonomiskt bistånd, dokumentation i individärenden	Granskning enligt upprättad checklista av 10 slumpmässigt uttagna ärenden	Kvalitetsutv. IFO/ 1:e socialsekreterare	2 ggr/år	Stickprovskontroll	Socialnämnd Maj November	6
Anhörigstöd	Uppföljning av att planerade aktiviteter har genomförts	Samordnare anhörigstöd, distriktschefer	2 ggr/år	Uppföljning utifrån aktivitetsplan	Socialnämnd Maj November	5
Samordnad individuell plan SIP/ ISIP	Att en individuell plan har upprättats i samordningsärenden.	Kvalitetsutvecklare	2 ggr/år	Frågeformulär ev. via webbverktyg till enhetschefer. Sammanställning av stödfunktioner	Socialnämnd Maj November	6
Nattfasta i särskilt boende	Nattfasta för personer i särskilt boende ska uppgå i genomsnitt till max 11 timmar	Enhetschef mäter, distriktschef rapporterar	2 ggr/år	Mätning	Socialnämnd Maj November	5

Sammanställd redovisning till socialnämnden en gång per år i februari för föregående år.

Genomförandeplaner upprättas för kvinnor och män inom hemtjänst	Att det finns aktuella genomförandeplaner	Samordnande distriktschef hemtjänst	2 ggr/år	Kontroll via sökning i Procapita. Stickprov i alla hemtjänstdistrikt	Socialnämnd Maj, November	7
Genomförandeplaner upprättas för kvinnor och män inom särskilt boende	Att det finns aktuella genomförandeplaner	Samordnande distriktschef särskilt boende	2 ggr/år	Kontroll via sökning i Procapita. Stickprov i alla särskilda boenden	Socialnämnd Maj November	7
Genomförandeplaner upprättas för kvinnor och män inom LSS grupp- och servicebostäder	Att det finns aktuella genomförandeplaner	LSS chef	2 ggr/år	Kontroll via sökning i Procapita. Stickprov i alla boenden	Socialnämnd Maj November	7
Biståndsbeslut om särskilt boende	Att beslut om plats i särskilt boende fattas i två steg. Steg 1 beslut om plats, steg 2 insatsplan/genomförandeplan	Chef biståndsenheten	1 ggr/år	Kontroll i Procapita att alla nya beslut har fattats i två steg	Socialnämnd November	5
Beslut om delade turer och varannan helgarbete i hemtjänst och i särskilt	Delade turer och varannan helgarbete i hemtjänst och i särskilt boende ska fortsätta att minska Utgångsvärde - räkna antal delade turer under en schemaperiod	Enhetschef mäter, samordnande distriktschef rapporterar	2 ggr/år	Frågeformulär via webbverktyg	Socialnämnd April Oktober	3
Ny beredskapsorganisation för distriktssköterskor	Beskrivning av utfall; effekter av förändring samt kostnader	Förvaltningschef/ekonom	1 gång/år	Intervjuer och statistik	Socialnämnd November	5

Förvaltning/avdelning: Vård- och socialförvaltningen

Bokslut driftbudget (exkl kapitalkostnad)

Budget (belopp tkr)			Bokslut (belopp tkr)			Nettoavvikelse	Föregående bokslutsprognos
Kostnader (inkl tilläggsbudget)	Intäkter (inkl tilläggsbudget)	Nettoram	Kostnader	Intäkter	Netto	Bokslut	
342 042	38 950	303 092	357 833	49 788	308 045	-4 953	-5 262

A. Förvaltnings-/avdelningschefs kommentar om nuläget

Inom äldreomsorgen har årets lönesatsningar och löneökningar om ca 5 mkr effektiviserats bort, detta tillsammans med statsbidrag för en förstärkt bemanning har resulterat i ett underskott om ca -1 mkr för äldreomsorgen. Förvaltningens underskott kan till största del hänföras till ökade kostnader inom Individ och familjeomsorgen där placeringar inom barn och familj skapat ett underskott om ca -1,5 mkr. Inom omsorgen om funktionsnedsatta har ökade kostnader för personlig assistans samt elevhemsplaceringar genererat ett underskott om ca -3,4 mkr.

B. Åtgärd/förslag för att komma inom budgetram

	Beaktad i prognos	Kräver politiskt beslut	Behandling i nämnd, datum	Beslutsparagraf	Krävs beslut
1.	☐ Ja ☐ Nej	☐ Ja ☐ Nej	_____	_____	☐ KS ☐ KF
2.	☐ Ja ☐ Nej	☐ Ja ☐ Nej	_____	_____	☐ KS ☐ KF
3.	☐ Ja ☐ Nej	☐ Ja ☐ Nej	_____	_____	☐ KS ☐ KF
4.	☐ Ja ☐ Nej	☐ Ja ☐ Nej	_____	_____	☐ KS ☐ KF

C. Kommentar till avvikelse i förhållande till föregående prognos

Förvaltning/avd: Vård- och socialförvaltningen

Ändamål	Kostnader (belopp i tkr)			Intäkter (belopp i tkr)				Kommentarer
	Budget (inkl TA*)	Bokslut	Över/underskott	Budget (inkl TA*)	Bokslut	Över/underskott	Netto-avvikelser	
007 Socialnämnd	823	964	-141				-141	
197 Ledning och admin	24 286	25 737	-1 451		2 796	2 796	1 345	Centralt tagna kostnader samt div statsbidrag
700 Bistånd	2 637	2 897	-260				-260	Förstärkt bemanning
711 Bostad m särk serv	30 023	30 989	-966	564	729	165	-801	Ökade resurser på vissa enheter
713 Dagverksamhet	6 861	6 869	-8	76	132	56	48	
717 Personlig assistans	23 487	26 576	-3 089	18 460	18 711	251	-2 838	Högre personalkostnad än budgeterat
718 Stödinsatser	6 265	6 894	-629		99	99	-530	Obudgeterade elevhemsplaceringar påverkar negativt
752 Ekonomienhet	16 830	17 743	-913	412	1 273	861	-52	
- varav försörjningsstöd	12 375	12 001	374				374	
754 Boendestöd	1 013	1 175	-162				-162	
755 Vuxenenhet, öppen	11 217	12 205	-988	851	2 363	1 512	524	Höga placeringskostnader men återsök kompenserar
- varav institutionsvård	6 789	7 916	-1 127	850	2 301	1 451	324	
756 Familjecentralen	100	99	1				1	
757 Barn och familj	18 746	21 078	-2 332	2 390	3 183	793	-1 539	Ökade placeringskostnader samt intäkter från återsök
- varav institutionsvård	11 399	13 058	-1 659	2 390	1 985	-405	-2 064	
759 Familjerätt	826	701	125				125	Personalkostnad högre än budgeterat
771 Särskilt boende	86 684	90 108	-3 424	10 146	11 797	1 651	-1 773	Försärkt personal på vissa enheter
776 Nattlag	21 639	23 936	-2 297				-2 297	
778 Trygghetsboende	1 495	1 477	18				18	Reducerade personalkostnader samt statsbidrag
781 Hemvård	59 738	58 500	1 238	4 374	6 172	1 798	3 036	
782 Hemsjukvård	20 012	20 529	-517	978	1 260	282	-235	Ökade intäkter
785 Rehab	9 360	9 356	4	699	1 273	574	578	
Summa	342 042	357 833	-15 791	38 950	49 788	10 838	-4 953	

* TA=tilläggsanslag/-budget

2017-02-08

Vårt dnr 2015.199-772

2017-01-16

Ert dnr

Kommunstyrelsen

Yttrande över Hjälpmedelspolicy

Kommunstyrelsen har begärt yttrande från socialnämnden senast den 14 mars 2017 om förslag till reviderad Hjälpmedelspolicy samt tillhörande dokumentation avseende definitioner och direktiv inom hjälpmedelsverksamheten, som inkommit för beslut från Region Jämtland Härjedalen.

Sammanfattning

Våren 2014 beslutade dåvarande landstingsfullmäktige att ge landstingsstyrelsen i uppdrag att i samverkan med kommunerna genomföra översyn av dokumenten Hjälpmedelspolicy, Definitioner och begrepp samt Sortimentsöversyn.

En arbetsgrupp tillsattes 2016 med representation från Region Jämtland Härjedalen, kommunerna, hjälpmedelsberedningen, sakkunniga inom Hjälpmedels- och MA-enheten, samt FoUU-enheten. Arbetet har löpande granskats av en referensgrupp bestående av arbetsterapeuter och fysioterapeuter från primärvården, samt arbetsterapeut från den specialiserade vården och från kommunal rehabilitering. Materialet har också presenterats vid Tillgänglighetsrådet och Fredagsgruppen, vars synpunkter har beaktats.

Förslag till reviderad Hjälpmedelspolicy samt tillhörande dokumentation avseende definitioner och direktiv inom hjälpmedelsverksamheten var ute på remiss inom Region Jämtland Härjedalen och länets kommuner i början av 2016. Yttrande över remissversionen, Förslag till reviderad Hjälpmedelspolicy gavs av socialnämnden 2016-02-24, § 20.

Allmänna synpunkter

Förslag till ny Hjälpmedelspolicy är överskådlig. Den beskriver ett tydligt synsätt och viljeinriktning för hjälpmedelsförsörjningen i länet och utgår från individens behov och strävar mot bästa hälsa. I policyn fastställs att behovsbedömning och möjligheten att få ett hjälpmedel ska vara lika för kvinnor och män, flickor och pojkar, oavsett var i länet man bor, vilket ger en mer rättvis och jämlik fördelning av hjälpmedel.

2017-02-08

Vårt dnr 2015.199-772

2017-01-16

Ert dnr

I policyn fastslås en prioriteringsordning där fritidshjälpmedel faller under egenansvar och inte tillhandahålls av huvudmännen. Inkomna synpunkter efter remissrundan inom region Jämtland Härjedalen och länets kommuner har beaktats i det föreliggande slutförslaget, vilket ses som positivt.

Policyn avser personliga hjälpmedel under såväl Gemensamma nämndens som övriga verksamheters ansvar. Den utgår från riksdagens beslutade etiska plattform som i hjälpmedelssammanhang belyser hur prioriteringar kan ske på ett relevant sätt.

Under 2017 kommer också en hjälpmedelshandbok att färdigställas som bl.a. beskriver hjälpmedelsverksamheten, olika aktörer och roller, ansvarsfördelning, hjälpmedelsgrupper, lagstiftning, rutiner och riktlinjer. Kommande handbok bör utgöra ett stöd inom den samlade hjälpmedelsverksamheten i länet och för yrkesverksamma.

Socialnämnden ställer sig bakom beslut från sociala vård- och omsorgsgruppen, SVOM, den 16 december 2016 § 51, att rekommendera Region Jämtland Härjedalen och länets kommuners fullmäktige besluta att;

1. anta hjälpmedelspolicy,
2. anta dokumentet "Definitioner och direktiv inom hjälpmedelsverksamheten", inklusive avgifter,
3. dokumentet "Sortimentsöversyn" upphör att gälla,
4. gemensamma nämndens reglemente ändras genom att ett nytt stycke med följande lydelse läggs in efter tredje stycket under punkten 1, Uppgifter "Nämnden får besluta om vilka hjälpmedel som ska finnas och till vilken hjälpmedelsgrupp det ska höra".

STRÖMSUNDS KOMMUN
Socialnämnden

Id nr: 70, 20
Version: 2.0

Typ: Program
Fastställd: socialnämnden 2010-06-09,
gemensam nämnd för närvård i
Frostviken 2013-03-15

Gäller from: 2017-01-23
Uppdateras: 2019-03

Program för stöd till anhöriga 2017-2019

Innehåll

1. Giltighet	2
2. Ansvar	2
3. Anhörig och närstående	2
4. Målgrupper	2
5. Syfte	3
6. Anhörigperspektiv	3
7. Stöd från kommunen	4
7.1 Anhöriga ska erbjudas stöd som passar	4
7.2 Stöd som anhöriga inte behöver ansöka om	4
7.3 Stöd som kan beviljas efter ansökan	5
8. Samverkan med hälso- och sjukvården	5
8.1 Samordnad individuell plan	6
9. Handlingsplan	6
10. Bakgrund	6
11. Nationella stödverksamheter	9
12. Referenser	9

Id nr: 70

1. Giltighet

Programmet gäller kvinnor och män som vårdar eller hjälper en make/maka, förälder, barn, syskon, vän eller granne som på grund av ålder, sjukdom eller en funktionsnedsättning behöver vård och omsorg i någon form.

2. Ansvar

I socialnämndens och närvårdsnämndens (gemensam nämnd för närvård i Frostviken) ansvar ingår att erbjuda stöd för att underlätta för de personer som vårdar en närstående som är långvarigt sjuk eller äldre eller som stödjer en närstående som har funktionshinder. Det är en skyldighet enligt 5 kap 10 § socialtjänstlagen, SoL, (2001:453) som gäller sedan 1 juli 2009.

Vård- och socialförvaltningen och närvård Frostviken ska därför erbjuda både direkt och indirekt anhörigstöd. Det är handläggare inom biståndsenheten som ansvarar för att utreda, bedöma och besluta om insatser enligt SoL. All personal inom vård- och socialförvaltningen och närvård Frostviken ska arbeta med ett anhörigperspektiv. Ett gott anhörigstöd som ska erbjudas inom alla verksamheter.

3. Anhörig och närstående

Med anhöriga menas personer som vårdar eller stödjer närstående. Anhörig kan vara någon utanför familjekretsen, t.ex. en vän eller granne. I denna plan används begreppet anhörig. Närstående är den som tar emot omsorg, vård och stöd.

4. Målgrupper

Arbetet med stöd till anhöriga kan beröra de flesta av socialtjänstens verksamheter. Det kan till exempel vara anhöriga till personer med:

- fysisk funktionsnedsättning
- psykisk funktionsnedsättning
- utvecklingsstörning eller annan intellektuell funktionsnedsättning
- långvarig psykisk sjukdom
- långvarig eller kronisk fysisk sjukdom
- missbruks- och beroendeproblematik.

Id nr: 70

5. Syfte

Syftet är att anhöriga ska

- uppleva en minskad psykisk och fysisk belastning
- få en förbättrad livssituation som minskar risken för egen ohälsa
- uppleva trygghet genom att få mer information och kunskap
- känna till kontaktvägar för att få mer eller annat stöd.

6. Anhörigperspektiv

All personal inom vård- och socialförvaltningen och närvård Frostviken ska arbeta med ett anhörigperspektiv. Det innebär att:

Samverka med anhöriga

Det sker genom att anhöriga får ett gott bemötande, blir lyssnade på och respekterade av kunnig personal.

Erbjuda anhöriga att delta i biståndsutredningen

Det sker genom att anhöriga kan erbjudas att vara med i samband med utredningen exempelvis vid hembesök eller genom telefonkontakt.

Ta hänsyn till anhörigas synpunkter vid biståndsbedömning och utförande

Det sker genom att anhöriga kan erbjudas att vara delaktiga i planering, genomförande och uppföljning av insatser om den närstående samtycker.

Utreda anhörigas behov och informera om kommunens stöd

Det sker genom att alla anställda är uppmärksamma och lyhörda för anhörigas behov och informerar om vilket stöd som finns på ett förståeligt sätt (både det som finns som kommunal service och det som finns som biståndsbedömda individuella insatser) samt vid behov lotsar vidare till kontaktpersoner inom andra verksamheter.

Hålla regelbunden kontakt med anhöriga och följa upp stödinsatserna

Det sker genom att berörd personal inom verksamheterna erbjuder anhöriga samtal eller personligt möte eller att delta vid uppföljning av insatser.

Id nr: 70

Se till att sjukvården och socialtjänsten samverkar

Det sker genom att samordna olika insatser om det finns behov av insatser från både socialtjänst och hälso- och sjukvård och om den närstående samtycker.

7. Stöd från kommunen

7.1 Anhöriga ska erbjudas stöd som passar

Stödet till anhöriga ska vara av god kvalitet och systematiskt utvecklas och säkras. Stödet ska utformas i samverkan med den anhörige så att det är flexibelt och individuellt anpassat. Det ska bygga på respekt för självbestämmande och integritet för såväl anhöriga som närstående. De anhörigas behov av stöd handlar ofta om att den närstående får en god vård och omsorg.

Stöd till anhöriga kan ges på olika sätt varav några exempel följer nedan. Om det ges till den anhörige kallas det *direkt stöd* och det kan till exempel vara enskilda samtal, deltagande i anhöriggrupp, föreläsningar eller information om den anhöriges sjukdom eller funktionsnedsättning. Stöd som ges till den närstående kallas *indirekt stöd* och det kan beviljas efter en ansökan. Det kan till exempel vara en insats i form av hemtjänst, korttidsboende eller avlösning.

7.2 Stöd som anhöriga inte behöver ansöka om

Anhöriggrupp

På kommunens webbplats finns inbjudan till samtalsgrupp för anhörigvårdare. Kontaktpersoner är diakon inom Svenska kyrkan och distriktssköterska med kunskaper om demens.

Anhörigträffar/anhörigsamtal

Anhöriga till närstående som bor i särskilt boende eller bostad med särskild service inbjuds till anhörigträffar samt har möjlighet att delta i planeringen och uppföljning av vården.

Samtalsstöd och information

Kan ges av handläggare inom biståndsenheten, samordnare och utsedda kontaktpersoner för anhörigstöd, enhetschefer och kontaktpersoner inom hemtjänst, eller särskilda boenden eller annan verksamhet där den närstående får sina insatser. Distriktssköterska, arbetsterapeut eller

Id nr: 70

sjukgymnast i området där den anhörige är bosatt kan bland annat ge råd om sjukvård, egenvård, underlättande produkter i vardagen samt förskriva hjälpmedel av olika slag.

Familjevårdsteamet kan ge stödsamtal enskilt och i grupp till föräldrar med barn som har en psykisk funktionsnedsättning eller där det i övrigt finns behov av sociala insatser.

Öppenvården Norrgård ger stödsamtal enskilt och i grupp till anhöriga till vuxna med missbruksproblem och/eller psykisk ohälsa.

Skriftlig information finns att hämta på kommunens webbplats på sidan Anhörigstöd. Där finns en länsgemensam broschyr för anhörigvårdare samt information om olika stödformer för olika målgrupper. Det finns även länkar till andra webbplatser.

7.3 Stöd som kan beviljas efter ansökan

Biståndsenhetens handläggare hanterar ansökningar om insatser som exempelvis hemtjänst, avlösning i hemmet eller på korttidsplats. Insatsen kontaktperson eller kontaktfamilj enligt socialtjänstlagen (SoL) hanteras även av handläggare inom individ- och familjeomsorgens vuxen-enhet.

Insatser enligt lag om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS, (1993:387) kan i olika utsträckning indirekt innebära en form av anhörigstöd. Det gäller exempelvis avlösarservice, korttidsvistelse eller korttidsstillsyn. För att beviljas en insats ska den enskilde tillhöra någon av de tre personkretsarna som anges i LSS.

8. Samverkan med hälso- och sjukvården

Socialtjänsten och hälso- och sjukvården behöver utveckla sin samverkan så att anhöriga och deras närstående kan få bästa möjliga stöd. Den närmaste nivån för samverkan sker i det dagliga arbetet inom kommunens egna verksamheter inom vård- och socialförvaltningen/närvård Frostviken. Samverkan är särskilt viktig för anhöriga till personer med stora, långvariga och sammansatta behov av vård och omsorg samt för föräldrar som har barn med omfattande funktionsnedsättningar och därför behöver många kontakter för att få vardagen att gå ihop.

Id nr: 70

I hälso- och sjukvårdslagen, HSL, (1982:763) finns inte någon motsvarande bestämmelse som i 5 kap. 10 § SoL om stöd till anhöriga, men hälso- och sjukvården ska enligt 2 c § HSL arbeta för att förebygga ohälsa. Ofta är det personal inom hälso- och sjukvården som först kommer i kontakt med anhöriga. Personalen kan i ett tidigt skede både identifiera behov och informera om rätten till stöd. Därför är det viktigt att landsting (hälso- och sjukvård inom region Jämtland Härjedalen samt privat utförare) och kommuner samarbetar med varandra.

2 g § HSL och i 6 kap. 5 § patientsäkerhetslagen, PSL, (2010:659) finns bestämmelser om barn som anhöriga. Barns behov av information, råd och stöd ska särskilt beaktas av personal inom hälso- och sjukvården om barnets förälder eller någon annan vuxen som barnet varaktigt bor tillsammans med har en psykisk sjukdom eller funktionsnedsättning, en allvarlig fysisk sjukdom eller skada, är missbrukare av alkohol eller annat beroendeframkallande medel eller oväntat avlider (Socialstyrelsen, 2014).

8.1 Samordnad individuell plan

Samordnad individuell plan, SIP, är en överenskommen modell för att arbeta med samordnade insatser i länet. Den personal inom kommunens eller region Jämtland Härjedalens verksamhet som först uppmärksammar eller får kännedom om att den enskilde har behov insatser från både hälso- och sjukvården och socialtjänsten ska ta initiativ till att upprätta en individuell plan.

9. Handlingsplan

Varje år ska en handlingsplan upprättas där det framgår på vilket sätt stödet till anhöriga ska genomföras och utvecklas kommande år. Förslag till handlingsplan upprättas av vård- och socialförvaltningen och fastställs av respektive nämnd.

10. Bakgrund

Omsorg människor emellan är en självklar del av livet för de allra flesta. Många anhöriga gör en stor insats genom att hjälpa och stötta någon närstående som har en funktionsnedsättning, är sjuk eller äldre. Att ge omsorg kan handla om att hjälpa till med praktiska sysslor, personlig omvårdnad, sköta ekonomi, insatser av sjukvårdskaraktär och att ta kontakter med vården. Det kan också vara omtanke, tillsyn, stimulans och umgänge.

Id nr: 70

För att orka med vardagen behöver anhöriga ibland stöd och hjälp för egen del, men även insatser till den person de hjälper för att själva få avlastning. Den generella utgångspunkten i lagstiftningen är att den anhörige själv avgör hur stort ansvar han eller hon vill ta för att hjälpa, stödja eller vårda en närstående.

Enligt en av socialstyrelsens rapporter i deras uppföljningsuppdrag ger nästan var femte person i vuxen ålder regelbundet omsorg till en närstående. Det motsvarar drygt 1,3 miljoner människor och minst 900 000 av dessa är i förvärvsaktiv ålder. Omsorgsgivande är vanligt i alla åldrar men förekommer mest i åldersgruppen 45-64 år. De personer som ger mycket omfattande omsorg löper en stor risk att få en sämre livskvalitet. Den offentliga vården och omsorgen måste därför uppmärksamma omsorgsgivarnas situation i ett tidigt skede och aktivt erbjuda stöd och hjälp (*Anhöriga som ger omsorg till närstående – omfattning och konsekvenser*). Socialstyrelsen 2012).

I sin slutrapport framhåller socialstyrelsen ett antal slutsatser. Där ibland att det över tid blivit tydligt att lagen gäller för hela socialtjänsten och alla dess målgrupper och verksamheter. Socialtjänstens olika verksamheter, särskilt funktionshindersverksamheten och individ- och familjeomsorgen, behöver fortsatt stöd för att utveckla sin tillämpning av bestämmelsen. Man menar också att det vuxit fram en insikt om att alla påverkas om det finns en hjälpbehövande person i familjen: oavsett om det är en make, ett barn eller en vuxen, en förälder eller ett syskon. Det gäller också oavsett i vilken utsträckning den anhöriga ger vård och omsorg till den sjuke. En annan erfarenhet är att behovet av att uppmärksamma de anhörigas situation och behov av stöd inte enbart är en fråga för socialtjänsten utan för hela samhället: sjukvården, skolan, arbetslivet, myndigheterna osv. Det pekar på behovet av ett förändrat synsätt, från ett individcentrerat till ett familjeorienterat synsätt i vården och omsorgen (*Stöd till personer som vårdar och stödjer närstående*. Socialstyrelsen 2014).

Riksrevisionen fick 2013-2014 ett granskningsuppdrag gällande anhörigstöd (*Stödet till anhöriga omsorgsgivare*. RIR 2014:9). Riksrevisionens övergripande slutsats är att staten inte har gett goda förutsättningar för ett stöd till anhöriga omsorgsgivare som motsvarar behoven. Granskningen visar att anhörigas behov av stöd ofta handlar om att den när-

Id nr: 70

stående får en god vård och omsorg men också om ett individanpassat och flexibelt stöd till dem själva.

Staten har främst valt att tillgodose anhörigas behov av stöd genom att ändra socialtjänstlagen, 1998 och 2009, i syfte att förtydliga kommunernas ansvar för stöd till anhöriga. Efter lagändringen 2009 ska kommunerna erbjuda stöd till anhöriga. I regeringens propositioner inför lagändringarna har det framgått att stödet ska kännetecknas av individualisering, flexibilitet och kvalitet. Varje situation som anhörig respektive närstående är unik. Utgångspunkten är att en anhörig eller annan person själv avgör hur stort ansvar han eller hon vill ta för att vårda, bistå och stödja en närstående (*Regeringens proposition 2008/09:82*).

Från riksrevisionen framhålls att de anhörigas insatser, att ge vård och omsorg ska vara ett frivilligt åtagande och ett komplement till det offentliga insatser. Man pekar i sin rapport på regeringens egen slutsats att i praktiken är dock det offentliga insatser ett komplement till de anhörigas omsorgsgivande. Ett gott stöd till anhöriga är viktigt för att undvika negativa konsekvenser av omsorgsgivandet för individer och för samhället.

Yrkesarbetande anhöriga gör stora insatser för sina närstående. Var fjärde person över 55 år beräknas ge anhörigomsorg. (Sand, Ann-Britt. *Anhöriga som kombinerar förvärvsarbete med anhörigomsorg*. Kunskapsöversikt 2010:1, Nationellt kompetenscentrum anhöriga, Nka.) I en uppdaterad version 2016 av kunskapsöversikten framhåller Sand att det stöd som finns är ofta inriktat på diagnosgrupper, vilket betyder att stödet utgår från den närståendes sjukdom snarare än anhörigas situation, även om det naturligtvis också kan vara skäligt ibland. Här framhålls också att det bästa stödet för dem är en väl fungerande offentlig omsorg.

En rapport från Stockholms universitet visar att totalt 144 000 personer – drygt 90 000 kvinnor och drygt 50 000 män – under de senaste fem åren har minskat sin arbetstid, gått i pension tidigare än planerat eller sagt upp sig som en följd av anhörigomsorg. I relation till befolkningen i åldersgruppen 45-66 år rör det sig om 6,9 procent av alla kvinnor och 3,9 procent av alla män. Det är fler kvinnor än män i denna studie som ger omsorg varje dag och de ger dessutom fler timmar hjälp än män som hjälper dagligen. Skillnaden mellan kvinnors och mäns omsorgsgivande är mindre än vad internationell forskning och tidigare svenska

Id nr: 70

studier har visat (Szebehely m.fl. *Att ge omsorg mitt i livet: hur påverkar det arbete och försörjning?* Institutionen för socialt arbete, 2014:1).

Personer under 18 år har inget formellt eller juridiskt ansvar för syskon eller föräldrar och omfattas inte av bestämmelsen om anhörigstöd enligt 5 kap 10 § SoL, även om de kan ge omfattande hjälp och stöd till föräldrar eller syskon. Hälso- och sjukvården har dock ett lagstadgat ansvar för dessa barn. Hälso- och sjukvårdens skyldighet att särskilt beakta barns behov av information, råd och stöd gäller om förälder eller någon annan vuxen som barnet varaktigt bor tillsammans med lider av psykisk störning eller funktionsnedsättning, allvarlig fysisk sjukdom eller skada eller oväntat avlider. Det framgår av 2 g § hälso- och sjukvårdslagen, HSL (1982:763) och 6 kap. 5 § patientsäkerhetslagen, PSL (2010:659).

11. Nationella stödverksamheter

Nationellt kompetenscentrum anhöriga, Nka
<http://www.anhoriga.se/>

Anhörigas riksförbund
<http://anhorigasriksforbund.se/>

12. Referenser

Att ge stöd till anhöriga som vårdar eller stödjer en äldre person med demenssjukdom. Socialstyrelsen 2012.

Hälso- och sjukvårdslag, HSL (1982:763).

Patientsäkerhetslag, PSL (2010:659).

Regeringens proposition 2008/09:82.

Sand, Ann-Britt. Anhöriga som kombinerar förvärvsarbete med anhörigomsorg. Kunskapsöversikt 2010:1, Nationellt kompetenscentrum anhöriga, Nka.

Socialtjänstlag, SoL (2001:453).

Stödet till anhöriga omsorgsgivare. RIR 2014:9.

Id nr: 70

Stöd till anhöriga - Vägledning till kommunerna för tillämpning av 5 kap. 10 § socialtjänstlagen. Socialstyrelsen 2016.

Stöd till personer som vårdar eller stödjer närstående. Socialstyrelsen, lägesbeskrivning 2013, slutrapport 2014.

Szebehely, Ulmanen & Sand. Att ge omsorg mitt i livet: hur påverkar det arbete och försörjning? Institutionen för socialt arbete, 2014:1.

Webbplatser:

Socialstyrelsen.se

Kunskapsguiden.se

Vad (aktivitet)	Hur (metod)	När (tid)	Vem (ansvar)	Uppföljning i SN/NVN
Information till anhöriga	Hålla informationen på kommunens webbplats aktuell.	Kontinuerligt	Samordnare för anhörigstöd/ webbredaktör	Socialnämnden/ Närvårdsnämnden
	Lokal annonsering 2 ggr/år.	Höst och vår årligen	Samordnare för anhörigstöd	Socialnämnden/ Närvårdsnämnden
Aktivitet/ föreläsning för anhöriga	Undersöka möjlighet att anordna kostnadsfri aktivitet/föreläsning.	Under året	Samordnare för anhörigstöd	Socialnämnden/ Närvårdsnämnden
Anhörigträff särskilt boende	Inbjuda till anhörigträff minst en gång om året i varje särskilt boende.	Under året	Enhetschefer VSF och NVF	Socialnämnden/ Närvårdsnämnden
Anhörigträff bostad med särskild service	Inbjuda till anhörigträff minst en gång om året i varje gruppboende LSS.	Under året	Enhetschefer VSF	Socialnämnden/ Närvårdsnämnden
Intern information till chefer	Informera på chefsträffar om anhörigstöd och webbutbildningar. Publicera information på intranät.	Kontinuerligt	Samordnare för anhörigstöd/ webbredaktör	Socialnämnden/ Närvårdsnämnden

Id nr: 70, 20
Version: 1.1

Typ: Plan
Fastställd: Socialnämnden, närvårdsnämnden Frostviken

Giltighetstid: 2017-02-23
Uppdateras: 2017-11-30

Intern information till all personal	Chefer informerar personal om program för stöd till anhöriga på APT.	Under året.	Distrikts- och enhetschefer VSF, närvårdschef	Socialnämnden/ Närvårdsnämnden
Intern dialog	Samordnare och kontaktpersoner för anhörigstöd träffas minst en gång per kvartal.		Samordnare för anhörigstöd	Socialnämnden/ Närvårdsnämnden
Utbildning för all vårdpersonal om anhörigstöd	Genomföra kommuntournée om anhörigstöd.	Under året	Samordnare för anhörigstöd/ kontaktpersoner	Socialnämnden/ Närvårdsnämnden
Undersöka behov av stöd	Inventera via personalgrupper vad anhöriga efterfrågar i form av stöd.	Under året	Samordnare för anhörigstöd/ kontaktpersoner	Socialnämnden/ Närvårdsnämnden
Insamling av statistik	Rapport enligt reviderad mall över antal kontakttillfällen under en viss period.	November 2017	Samordnare för anhörigstöd/ kontaktpersoner	Socialnämnden/ Närvårdsnämnden

2017-02-08

Vårt dnr 2016.186-700

2016-12-16

Ert dnr

Kommunens revisorer

Revisionsrapport, Specialdestinerade statsbidrag

Bakgrund

Strömsunds kommuns verksamhet påverkas i inriktning och prioriteringar av olika former av statsbidrag. Statsbidragen är både generella och specialdestinerade. Varje statsbidrag har sitt eget krav på återrapportering eller utvärdering. De olika kraven på återrapportering ställer krav på den interna redovisningen i kommunen så att intäkter och kostnader redovisas i enlighet med vad som gäller för respektive statsbidrag.

Utifrån risk- och väsentlighet har revisorerna bedömt det som angeläget att granska om det finns ändamålsenliga system och rutiner för kontroll av att statliga ersättningar ansöks och utbetalas till kommunen. Revisorerna har därför gett PwC i uppdrag att genomföra en granskning för att se om socialnämnden har ändamålsenliga rutiner för att ansöka om statliga specialdestinerade statsbidrag.

Sammanfattning av rutiner inom vård- och socialförvaltningen

Rutin

Inom vård- och socialförvaltningen är det socialchefen som ansvarar för att bevaka aktuella statsbidrag. I de ansökningar som avser äldreomsorgen ingår även närvård Frostviken. En viss analys görs utifrån arbetsbelastning och motprestation innan beslut fattas. Kriterierna för vissa av statsbidragen kan ibland utgöra hinder för en ansökan. Kompetensbrist eller avsaknad av resurser för att genomföra motprestation saknas ibland för att kunna ta del av bidragen.

I samband med att socialchefen ansöker om ett bidrag skickas en kopia till ekonomienhetens kassafunktion med uppgifter om kontering för att säkerställa att bidraget redovisas korrekt. Kommunchefen skriver under ansökningarna utifrån sin roll som firmatecknare. Erhållna bidrag avrapporteras i enlighet med de krav som ställts från Socialstyrelsen och eventuella medel återbetalas som ej förbrukats enligt ställda kriterier.

2017-02-08

Vårt dnr 2016.27-700

2016-12-16

Ert dnr

Återrapportering nämnd

Socialchef informerar nämndsordförande om vilka bidrag som söks och erhålls. Socialchefen har under 2016 rapporterat till nämnden under punkten "Aktuell information". I januari framgår att riktade medel till äldreomsorgen har sökts motsvarande 4,1 mnkr.

Statsbidrag 2016

Totalt har vård- och socialförvaltningen erhållit 5,4 mnkr i bidrag från Socialstyrelsen under 2016. Av dessa avser 3,8 mnkr stärkt bemanning inom äldreomsorgen. Övriga bidrag avser kunskapssatsning för baspersonal inom äldreomsorgen, kvalitetsutveckling av verksamhet mot våld i nära relationer samt förstärkt bemanning i socialtjänst inom området barn och unga.

STRÖMSUNDS KOMMUN
Socialnämnden

 Strömsunds Kommun Straejmien tjeelte	TJÄNSTESKRIVELSE Sidan 1 av 7 Datum 2017-01-23
Förvaltning Vård- och socialförvaltningen	Ärendenr/diariennr 2017.36-700 Bil SN 170223 § 24
Utredare/handläggare Gudrun Öjbrandt	Nämnd/styrelse Vård- och socialförvaltningen

Verksamhetsredovisning äldreomsorg

Årets händelser i stort

Hemtjänst

Under första halvåret 2016 har ett analysprojekt "Koll på hemtjänsten" genomförts med syftet att genomlysna alla delar av hemtjänstens verksamhet, presentera resultat samt föreslå förbättringsåtgärder. Kommunens kostnader för hemtjänst enligt statistik från kommunens kvalitet i korthet, Kkik, ligger bland de 25 % högsta i landet per brukare.

Projektet delade upp hemtjänstverksamheten i tre delar; förutsättningar, biståndsbeslut och utförande. Granskningen av förutsättningar visade inga avgörande skillnader från andra kommuner på ett sådant sätt att det skulle vara kostnadsdrivande. Vidare undersöktes om biståndsenheten fattade mer generösa beslut än i andra kommuner utan att något avvikande gentemot andra kommuner framkom gällande biståndshandläggning. En del felaktigheter kunde konstateras i den statistik som rapporteras in. Felen visade sig härröra från handhavande och rutiner kring verksamhetssystemet för dokumentation.

När det gäller utförande genomlystes hur biståndsbesluten verkställs. Det kunde konstateras att den tid personalen finns hemma hos vårdtagarna är låg i förhållande till den arbetade tiden totalt. Det finns mindre variationer mellan enheterna. Arbetsbelastningen är inte jämnt fördelad inom och mellan enheter. Mycket tid läggs på planering fast arbetsuppgifterna inte har så stora dagliga variationer. Den tid som går åt för förflyttning mellan vårdtagare samt till och från grupplokaler väckte tankar på att kunna planera mer effektivt och därmed få mer tid direkt hos vårdtagarna. Projektgruppen la därför förslag på förbättringar som bland annat innebär att bygga upp en professionell planeringsfunktion med rätt systemstöd, införa nyckelfri hemtjänst och att enhetschef kontinuerligt träffar biståndshandläggare för att stämma av pågående ärenden.

Vid årsskiftet var det cirka 320 personer som hade biståndsbeslut med insatser inom hemtjänsten. Dessutom finns ett antal personer med enstaka serviceinsatser i form av trygghetslarm, städ och matleveranser. Den totala volymen av hemtjänst har minskat sedan förra året. Under året har en närmare dialog inletts med kostenheten inom teknik- och serviceförvaltningen. En av frågorna gäller matleveranser (matdistribution) och uppföljning av hur insatsen som helhet fungerar i alla led.

 Strömsunds Kommun Straejmien tjielte	TJÄNSTESKRIVELSE Sidan 2 av 7 Datum 2017-01-23
Förvaltning Vård- och socialförvaltningen	Ärendenr/diariennr 2017.36-700 Bil SN 170223 § 24
Utredare/handläggare Gudrun Öjbrandt	Nämnd/styrelse Vård- och socialförvaltningen

Särskilt boende

Under 2016 har cirka 70 ut- och inflyttningar skett i särskilt boende. Det motsvarar drygt en tredjedel av platserna vilket är en takt som hållit sig under senaste tre åren. Lokala variationer ifråga om hur många som flyttat eller avlidit har inneburit stora förändringar vid vissa boenden medan andra boenden har haft ett år med ett fåtal nyinflyttade vårdtagare.

Väntetid till särskilt boende och ej verkställda beslut

Väntetid från ansökningsdatum till erbjudet inflyttningsdatum till särskilt boende var i medeltal 40 dagar för åren 2014-2016. Vid senaste mätningen för perioden juli - december 2016 var siffran 27 dagar. Förekomst av ej verkställda beslut följs kontinuerligt. Vid varje rapporteringstillfälle finns något enstaka beslut om särskilt boende (permanent bostad) som inte kunnat verkställas efter tre månader. Orsaken har genomgående varit att den enskilde tackat nej till erbjudande och velat bo på en bestämd ort, ibland i ett bestämt boende.

Personal, bemanning och kompetens

Äldreomsorg gemensamt

Personalkategorier inom äldreomsorgen är vårdpersonal (en majoritet med adekvat utbildning i omvårdnad), enhetschefer, sjuksköterskor, distriktssköterskor, arbetsterapeuter och fysioterapeuter/sjukgymnaster. Läkarmedverkan sker från primärvårdens läkare enligt avtal och lokala överenskommelser. Vårdpersonal i äldreomsorgen har under året haft möjlighet till kompetenspåfyllnad inom skiftande ämnesområden, bland annat språkbud, hygien, trycksår, munhälsa, lyftutbildning samt mat och måltider. Webbutbildningar är en möjlighet inom allt fler områden och ger fler tillgång till att genomgå utbildningar på ett flexibelt sätt. Femton anställda i förvaltningen har under året påbörjat validering till undersköterska.

Frågan om bemanning och personalförsörjning är högaktuell. Den bemanningsenhet som startats i kommunen för något år sedan har under hösten 2016 börjat sitt inlägg i förvaltningen, till att börja med inom Strömsundsområdet för att hantera verksamheternas vikariebehov. Syftet är att få en överblick över behov och tillsättning med sikte på framtiden. Förhoppningen är också att avlasta enheterna och frigöra tid till vårdtagarnas arbete.

Liksom tidigare år har enheterna inom hemtjänst och särskilt boende tagit emot ett stort antal elever och praktikanter, både ungdomar och vuxna, från gymnasieutbildning via vård- och omsorgscollege, Lernia och ar-

 Strömsunds Kommun Straejmien tjelte	TJÄNSTESKRIVELSE Sidan 3 av 7 Datum 2017-01-23
Förvaltning Vård- och socialförvaltningen	Ärendenr/diariennr 2017.36-700 Bil SN 170223 § 24
Utredare/handläggare Gudrun Öjbrandt	Nämnd/styrelse Vård- och socialförvaltningen

betsmarknadsenheten, AME. Fem personer som stått långt från arbetsmarknaden har fått komma ut i arbete vid särskilda boenden, flera med gott resultat för både individ och verksamhet. Under hösten var starten av kommunens deltagande i projektet KIVO - kvalitetssäkrad inkludering i vård och omsorg. Nyanlända/utlandsfödda långtidsarbetslösa personer ska få möjlighet till handledd arbetsplats- och språkpraktik inom vård och omsorg med möjlighet till vidareutbildning.

Kvalitet

Exempel på förbättringsarbete under året är samarbete med biståndsenheten i införandet av individens behov i centrum (IBIC), rutin för riskbedömning i arbetsmiljön vid vårdtagares inflyttning i särskilt boende, åtgärder för att minska nattfasta i särskilt boende samt kontinuerliga möten på olika nivåer med kost-enheten inom teknik- och serviceförvaltningen. I några särskilda boenden har arbete påbörjats där chefer, vårdpersonal och vårdtagare tillsammans planerar och gör åtgärder i inomhusmiljön. Syftet är att genom delaktighet skapa en mer trivsam och begriplig inomhusmiljö för dem som bor i särskilt boende. Under hela året har aktiviteter till genomförts för och tillsammans med kvinnor och män som är bosatta i särskilt boende. Utbudet varierar som sig bör efter vårdtagarnas intresse och årstidernas olika förutsättningar. *(Bild 1. Exempel på aktiviteter som förekommit vid ett eller fler tillfällen inom särskilda boenden i kommunen.)*

Inom hemtjänst pågår införande av IT-system till stöd för planering och uppföljning av insatser i ordinärt boende.

Rapportering om risk för missförhållanden och avvikelser samt synpunkter & klagomål

Det finns 15 rapporter under året om missförhållande eller påtaglig risk för missförhållande enligt Lex Sarah. De har rapporterats från fem särskilda boenden och från en av hemtjänstens enheter. Händelser som uppmärksammas har varit av skiftande slag. Flera händelser rör stöld eller misstanke om stöld av läkemedel i några verksamheter. Eftersom läkemedel är den enskildes egendom uppstår ekonomisk skada/oegentlighet i förhållande till berörda vårdtagare och förutom egen utredning görs givetvis polisanmälan. Avvikelser har också rapporterats under 2016 men årssammanställning är inte klar.

Av skriftligt inkomna synpunkter och klagomål gäller 12 särskilda boenden och hemtjänst. Samtliga ärenden har hanterats och följts upp i verksamheten.

 Strömsunds Kommun Straejmien tjielte	TJÄNSTESKRIVELSE Sidan 4 av 7 Datum 2017-01-23
Förvaltning Vård- och socialförvaltningen	Ärendenr/diariennr 2017.36-700 Bil SN 170223 § 24
Utredare/handläggare Gudrun Öjbrandt	Nämnd/styrelse Vård- och socialförvaltningen

Mål och resultat, undersökningar, öppna jämförelser

Hemtjänst

Inom hemtjänsten var svarsfrekvensen 65 % för socialstyrelsens enkät *Vad tycker de äldre om äldreomsorgen?* Samtliga hade besvarat enkäten själv eller tillsammans med någon annan. Resultat från två av frågorna används för uppföljning av socialnämndens mål.

- *Brukar personalen ta hänsyn till dina åsikter och önskemål om hur hjälpen ska utföras?* Andel som svarat positivt: kvinnor 77 %, män 85 %. (Riket: kvinnor 87 %, män 87 %). Målet 90 % inte uppnått.
- *Hur nöjd eller missnöjd är du sammantaget med den hemtjänst du har?* Andel som svarat positivt: kvinnor 90 %, män 89 %. (Riket: kvinnor 89 %, män 90 %). Målet 85 % uppnått.

(Bild 2. Andel positiva svar från "Vad tycker de äldre om äldreomsorgen?" gällande hemtjänst Strömsunds kommun 2016).

Personalkontinuitet i hemtjänst

Mätningen omfattar kvinnor och män över 65 år som har två eller fler besök per dag från hemtjänsten under 14 dagar mellan klockan 7 - 22. Resultat av senaste mätningen kring personalkontinuitet visar ett medeltal för kvinnor på 15 personer och för män 16 personer. Medeltal för riket är 15 personer (ej könsuppdelat). Antalet personal som en hemtjänstmottagare som mest möter under 14 dagar har ökat något de senaste åren.

Särskilt boende

Svarsfrekvensen för socialstyrelsens enkät var 54 % i särskilt boende varav 34 % av kvinnorna och 27 % av männen besvarat enkäten själv eller tillsammans med någon annan och övriga (66 % respektive 73 %) besvarats enbart av annan. Resultat från två av frågorna används för uppföljning av socialnämndens mål.

- *Brukar personalen ta hänsyn till dina åsikter och önskemål om hur hjälpen ska utföras?* Andel som svarat positivt: kvinnor 70 %, män 95 %. (Riket: kvinnor 80 %, män 79 %). Målet 90 % inte uppnått för kvinnor, målet uppnått för män.

 Strömsunds Kommun Stræjmien tjelte	TJÄNSTESKRIVELSE Sidan 5 av 7 Datum 2017-01-23
Förvaltning Vård- och socialförvaltningen	Ärendenr/diariennr 2017.36-700 Bil SN 170223 § 24
Utredare/handläggare Gudrun Öjbrandt	Nämnd/styrelse Vård- och socialförvaltningen

- *Hur nöjd eller missnöjd är du sammantaget med ditt äldreboende? Andel som svarat positivt: kvinnor 85 %, män 96 %. Målet 85 % uppnått. (Riket: kvinnor 83 %, män 82 %).*

(Bild 3. Andel positiva svar från "Vad tycker de äldre om äldreomsorgen?" gällande särskilt boende Strömsunds kommun 2016).

Personalkontinuitet i särskilt boende

Medeltal sammanlagt för 2016 var för såväl kvinnor som män 12 personer och medeltal för 50 % av personalgruppen 14 personer. Målet 12 personer eller 50 % av personalgruppen uppnått. *(Bild 4. Antal olika personal som kvinnor och män bosatta i särskilt boende möter under en 14-dagars period. Medel per enhet december 2016).*

Erbjuden utevistelse i särskilt boende

Uppföljning av målet om att stimulera alla kvinnor och män i särskilt boende till utevistelse vid minst ett tillfälle i veckan visar en klar förbättring av resultatet under året. Förbättringen handlar både om själva erbjudandena och om dokumentationen. Målet delvis uppnått. *(Bild 5. Andel av veckor under 2016 då kvinnor och män i särskilt boende fått erbjudande om utevistelse minst en gång i veckan).*

Internkontroll

Förekomst av delade turer och varannan helgarbete i hemtjänst och i särskilt boende har kontrollerats. En delad tur innebär två korta arbetspass under samma dag med lediga timmar mitt över dagen, exempelvis 7-11 och 16-20. För att undvika delade turer med nuvarande bemanning behövs fler korta arbetspass som innebär fler arbetsdagar och färre lediga dagar för personalen, oavsett om man arbetar del- eller heltid. De flesta värdesätter högt att få en mer sammanhållen arbetstid. Den senaste mätningen visar att antal delade turer hela tiden växlar över tid. Vid olika mätningar ses ökning respektive och minskning inom ett antal enheter. Mätningen visar inte hur stor andel av alla turer som är delade. När antalet delade turer har ökat kan det i vissa fall direkt kopplas till en högre sjukfrånvaro än normalt samt begränsad tillgång till vikarier. För att lösa den personalbrist som uppstår nödgas man ta till delade turer för att tillmötesgå aktuellt vårdbehov.

Arbete varannan helg förekommer vid olika mättillfällen i större eller mindre omfattning. Inom vissa enheter arbetar enbart en del av personalgruppen varannan helg. Inom vissa enheter har en del av personalen själva valt att arbeta varannan helg och gör detta regelbundet. Flera enheter har en lösning där man varvar mellan varannan och var tredje helg,

 Strömsunds Kommun Straejmien tjielte	TJÄNSTESKRIVELSE Sidan 6 av 7 Datum 2017-01-23
Förvaltning Vård- och socialförvaltningen	Ärendenr/diariennr 2017.36-700 Bil SN 170223 § 24
Utredare/handläggare Gudrun Öjbrandt	Nämnd/styrelse Vård- och socialförvaltningen

en schemaperiod varannan, nästa var tredje osv. Vårdtagarnas omsorgsbehov under dygnet skulle behöva styra schemalaggningsen för personalen i högre grad. Det är dock mycket svårt att lägga ett schema som passar vårdtagarnas behov, följer arbetstidslagen och samtidigt tillgodoser personalens önskemål. Samarbete inom distrikten samt utbildningsinsatser kan ge nytt input i frågan.

Förekomst av genomförandeplaner har kontrollerats. Andelen kvinnor och män med genomförandeplan har ökat både inom särskilt boende och inom hemtjänst. En klar majoritet av vårdtagarna har en sådan plan och andelen kan vara högre än vad verksamhetssystemet visar. Arbetet med att upprätta genomförandeplaner och hålla dem aktuella kan behöva intensifieras. Kontaktpersoner till vårdtagare i särskilt boende behöver få en mer framträdande roll i det arbetet. *(Bild 6. Andel kvinnor och män i särskilt boende och hemtjänst med aktuell genomförandeplan vid två mätningar första och andra halvåret av 2016).*

Nattfasta särskilt boende

Mätning av nattfasta på individnivå har skett vid flera tillfällen under året. Mätning under hösten visar en förbättring totalt sett. På enhetsnivå har några enheter hållit samma nivå över tid, några har försämrats och några förbättrat sina resultat. En verksam åtgärd är att lokalt föra dialog om sina resultat och göra egna extramätningar vid fler tillfällen för att sätta fokus på frågan. *(Bild 7. Andel vårdtagare i särskilt boende med nattfasta under eller över 11 timmar).*

Ekonomiskt utfall

Särskilt boende (inklusive nattlag som tjänstgör både i särskilt och ordinarie boende) har ett underskott på cirka -4 mkr medan hemvård (hemtjänst) uppvisar ett plus på ca 3 mkr. Vid många enheter har personalen gjort stora ansträngningar för att hålla nere kostnaderna. Den tidigare nämnda genomlysningen pekar dock på att läget inom särskilda boenden är mer ansträngt än inom hemtjänst där åtgärder behöver ske för att få största möjliga nytta av satsade medel.

Framtiden och utvecklingsbehov

- Dokumentationsutbildning genomförs under närmaste året.
- IBIC införs fullt ut och systemet Life Care införs som stöd.
- Biståndsbeslut i två steg gällande särskilt boende systematiseras från biståndsenhetens sida vilket ger bättre förutsättningar för en högre andel aktuella genomförandeplaner.

 Strömsunds Kommun Straejmien tjele	TJÄNSTESKRIVELSE Sidan 7 av 7 Datum 2017-01-23
Förvaltning Vård- och socialförvaltningen	Ärendenr/diariennr 2017.36-700 Bil SN 170223 § 24
Utredare/handläggare Gudrun Öjbrandt	Nämnd/styrelse Vård- och socialförvaltningen

- De reviderade värdighetsgarantierna förs ut i verksamheten och tillämpas framför allt i jobbet med genomförandeplaner.
- Uteplats vid Granbacken/Strömbacka anpassas efter målgruppens behov.
- Processen kring matdistribution i hemtjänsten blir klarlagd tillsammans med kostenheten vilket gör att förbättringar och kvalitetssäkring kan ske.
- Kommunens deltagande i projektet KIVO, kvalitetssäkrad inkludering i vård och omsorg, ger nyanlända/utlandsfödda långtidsarbetslösa personer tydlig möjlighet till en framtid inom vård- och omsorgsbranschen.
- Nytt hemsjukvårdsavtal underlättar i hemtjänstens verksamhet genom att man på ett tydligare sätt kan veta vilka som kan erbjudas kommunens hemsjukvård.
- Välfärdsteknologi testas med insatser på individnivå, t ex kamera för natttillsyn.
- Central enhet i kommunen eller inom förvaltningen är snart en förutsättning för hantering av välfärdsteknologi.
- Vi ser fram emot bredbandlösningar för uppkoppling både för verksamhet och enskilda personer i särskilt boende.
- Fortsatt samarbete med AME på ett genomtänkt sätt kan bereda plats för fler personer som kan utföra betydelsefulla uppgifter som avlastar ordinarie personal.
- Verksamhetssystem som finns eller införs (både i kommun och förvaltning) behöver åtföljas av plan för vem som genomför och sedan håller i kunskapen kring systemen.
- Kommunens personalförsörjningsplan utformas och stödjer förvaltningens kommande behov av kompetent personal.

Kvartalsrapport

Förvaltningsval och rapportörsuppgifter

Uppgifter om rapportören

Förnamn	Åsa
Efternamn	Lagerstedt
Telefon	067016131
E-postadress	asa.lagerstedt@stromsund.se

Val av förvaltning och verksamhetsområden

Förvaltning	Vård- och socialförvaltningen Strömsund
-------------	---

Nämndens rapport

Rapporteringen avser följande kvartal

Val av år och kvartal	2016
Val av år och kvartal	1/10-31/12

Finns gynnande beslut som inte verkställts inom 3 månader från beslutsdatum?

SoL ÄO, äldreomsorg	☐ Ja ☒ Nej
SoL OF, omsorg om personer med funktionsnedsättning	☐ Ja ☒ Nej
SoL IFO, individ- och familjeomsorg	☐ Ja ☒ Nej
LSS OF, omsorg om personer med funktionsnedsättning	☒ Ja ☐ Nej

Finns avbrott i verkställighet där biståndet inte åter verkställts inom 3 månader från datum för avbrott?

SoL ÄO, äldreomsorg	☐ Ja ☒ Nej
SoL OF, omsorg om personer med funktionsnedsättning	☐ Ja ☒ Nej
SoL IFO, individ- och familjeomsorg	☐ Ja ☒ Nej
LSS OF, omsorger om personer med funktionsnedsättning	☐ Ja ☒ Nej

Personuppgiftslagen

Jag har granskat ovanstående uppgifter och bekräftar att dessa är riktiga. Jag samtycker samtidigt till automatiserad behandling av lämnade uppgifter enligt [personuppgiftslagen \(1998:204\)](#), PuL.

Blankettinformation

Nummer
1484300311014

Inskickat
2017-01-13 10:41:44

Signering

Datum

Namnförtydligande

Underskrift

Datum	Kvartal och år
2017-01-13	4 2016

Gynnande beslut enligt 4 kap 1 § SoL som inte verkställts inom tre månader från beslutet/som inte verkställts på nytt efter det att verkställigheten avbrutits

Typ av beslut	Man	Kvinna	Tidpunkt för avbrott i verkställighet	Tid från beslut till rapportdatum	Tid från avbrott till rapportdatum	Orsak till att beslutet ej verkställts/ej verkställs på nytt	Verkställt/datum
Permanent bostad		x		2016-05-19-- 2017-01-13		Beslutet är verkställt	2016-11-09

Datum	Kvartal och år
2017-01-13	4 2016

Gynnande beslut enligt 9 § LSS som inte verkställts inom tre månader från beslutet/som inte verkställts på nytt efter det att verkställigheten avbrutits

Typ av beslut	Man	Kvinna	Tidpunkt för avbrott i verkställighet	Tid från beslut till rapportdatum	Tid från avbrott till rapportdatum	Orsak till att beslutet ej verkställts/ej verkställs på nytt	Verkställt/datum
Korttidsvistelse	X			2015-09-24-- 2017-01-13		Den enskilde har tackat nej till erbjudande 2016-11-09	
Korttidsvistelse	X			2015-09-24-- 2017-01-13		Den enskilde har tackat nej till erbjudande 2016-11-09	
Kontaktperson	X			2016-05-23-- 2017-01-13		Resursbrist, saknar lämplig uppdragstagare	

Datum	Kvartal och år
-------	----------------

Gynnande beslut enligt 4 kap 1 § SoL som inte verkställts inom tre månader från beslut/som inte verkställts på nytt efter det att verkställigheten avbrutits

Typ av beslut	Man	Kvinna	Tidpunkt för avbrott i verkställighet	Tid från beslut till rapportdatum	Tid från avbrott till rapportdatum	Verkställt/anm

Datum	Kvartal och år
2017-01-13	4 2016

Gynnande beslut enligt 9 § LSS som inte verkställts inom tre månader från beslut/som inte verkställts på nytt efter det att verkställigheten avbrutits

Typ av beslut	Man	Kvinna	Tidpunkt för avbrott i verkställighet	Tid från beslut till rapportdatum	Tid från avbrott till rapportdatum	Verkställt/anm
Korttidsvistelse	x			2015-09-24-- 2017-01-13		
Korttidsvistelse	x			2015-09-24-- 2017-01-13		
Kontaktperson	x			2016-05-23-- 2017-01-13		